

DOPORUČENÉ OBJEMY TRÉNINKU NA MEZOCYKLUS 17.8. 2015 - 13.9. 2015

CHLAPCI	žáci 2015	dorostenci 2015	junioři 2015
118 ČZ (hod)	41	44	46
101 V-C (km)	260	350	380
102 V – R (km)	6	7	8
103 V – TT (km)	13	32	36
104 V – RV (km)	40	40	40
105 V- PV (km)	50	30	40
106 POS (hod)	3	3	4
107 SPEC POS (hod)	0	0	0
108 B-C (km)	50	30	30
109 B- TT (km)	4	4	4
110 B-V (km)	40	20	20
113 SH (hod)	8	4	2
114 KOM (hod)	5	5	5

	(nar. 02,01)	(nar. 00,99)	(nar. 98)
DÍVKY	žačky 2015	dorostenky 2015	juniorky 2015
118 ČZ (hod)	41	43	43
101 V-C (km)	260	330	350
102 V – R (km)	6	7	8
103 V – TT (km)	15	27	30
104 V – RV (km)	30	35	35
105 V- PV (km)	40	25	25
106 POS (hod)	3	3	4
107 SPEC POS (hod)	0	0	0
108 B-C (km)	45	25	25
109 B- TT (km)	4	3	3
110 B-V (km)	35	17	17
113 SH (hod)	8	3	1
114 KOM (hod)	5	5	5

Uvedené **objemy** jsou rámcovým doporučením, individuální plánování objemů tréninku je závislé na trénovanosti, na obsahu předchozí přípravy, na používaných tréninkových metodách a na intenzitě zatížení. Doporučené objemy tedy nelze plánovat paušálně. Příliš velký odklon reálných objemů tréninku od doporučovaných objemů ale předznamenává menší pravděpodobnost výkonnostního růstu.

Stejně zásadní jako objemy zatížení je **intenzita** daná úsilím, kterým jsou objemy absolvovány. Velký objem a vysoká intenzita se vzájemně vylučují. Nejobtížnější ale zároveň stěžejní je absolvovat dostatečný objem vysokou intenzitou. Protože plánování objemů v číselných hodnotách je značně jednodušší než plánování intenzity, v praxi bývá většinou předem určován objem jednotlivých zatížení a jeho rozdělení v čase (tzn. metody), zatímco intenzita je většinou předem pouze odhadována s tím, že hlavním cílem je absolvovat tr. jednotky co nejvyšší možnou intenzitou, což je nejobtížnějším a zároveň hlavním úkolem závodníka.

Každý sportovec má možnost porovnávat doporučované objemy se svými skutečně odtrénovanými objemy evidovanými v tréninkovém deníku.

U dorostu a juniorů jsou uvedené doporučené objemy určeny pro závodníky připravující se na **OH naděje**.

Specifikace jednotlivých tréninkových ukazatelů uvedených v tabulce doporučených objemů

118 ČZ - celkový čas zatížení v hodinách. Do celkového času zatížení nezapočítáváme regeneraci, strečink apod.

101 V-C - voda celkem, celkový počet ujetých kilometrů

102 V-R - voda rychlost v kilometrech - úseky dlouhé „maximálně“ 200m (většinou dlouhé kolem 100m) nejvyšší možnou intenzitou s dlouhým odpočinkem. Frekvence pádlování např. dorostence kajakáře zhruba od 140 záběrů/min., kanoisty zhruba od 70 záběrů/min.

103 V-TT - voda traťové tempo v kilometrech – úseky v délce do max. 1000m, intenzitou blízkou závodnímu tempu 500 a 1000m. Intenzita není totéž co subjektivní úsilí. Intenzitou rozumíme frekvenci pádlování, rychlost lodi, energetický výdej,... Frekvence pádlování např. dorostence kajakáře zhruba 90-130 záběrů/min., kanoisty zhruba 50 - 65 záběrů/min

104 RV – rychlá vytrvalost – z části anaerobní, vyšší tempo, vyšší TF, vyšší frekvence pádlování nežli PV (105) ale přitom nižší intenzita nežli traťové tempo

105 PV – pomalá vytrvalost – aerobní, nižší tempo, nižší TF, nižší frekvence pádlování nežli RV (104), zatížení, které klade nároky na aerobní kapacitu organismu (dochází k znatelnému zadýchání)

106 POS - celkový čas posilování bez výraznějších prostojů mezi sériemi.

107 SPEC POS - jízda na vodě s brzdou nebo se závažím. Z pohledu celkového času zatížení evidujeme v rámci kolonek pádlování na vodě. V tomto cyklu už trenážery a pádlovací bazény nevyužíváme.

108 B-C – běh - celkem naběhaných kilometrů.

109 B-Ú - běh úseky v kilometrech, úseky fyziologicky a časově odpovídající traťovému tempu na vodě a úseky kratší. Trénink typu 4x1km a delší evidujeme už jako vytrvalostní běh (následující STU).

110 B-V – běh vytrvalost, veškerá vytrvalost (ne volný běh nebo klus) v kilometrech.

113 SH - sportovní hry - pouze aktivní formy, nikoliv postávání na hřišti apod. v hodinách

114 KOM - kompenzační cvičení, strečink v hodinách

Přehled typů jednotek převažujících v období od 17.8.2015 do 13.9.2015 a příklad jejich možné četnosti pro jednotlivé věkové kategorie

specifikace typu jednotky	četnost	četnost	četnost	typ	eviduje se
(u vody a běhů dělení dle intenzity)	pro nar.02,01	pro nar.00,99	pro nar.98	Jednotky	v STU
voda rychlost	8	9	10	VODA R	101, 102
voda trať. tempo	7	16	18	VODA TT	101, 103
voda rychlá vytrvalost	8	7	7	VODA RV	101, 104
voda pomalá vytrvalost (O2)	8	5	5	VODA PV	101, 105
posilování vlastní vahou	3	2	2	POS 1	106, 106a
posilování lehké činky	3	1	1	POS 2	106
posilov. kulturist. modifikované pro RK	0	1	2	POS 3	106
posilování metodami pro pokročilejší	0	0	0	POS 4	106
běh souvislý dlouhý (O2)	4	2	2	BĚH 1	108, 110
běh dlouhé úseky (O2 + LA)	3	2	2	BĚH 2	108, 110
běh kratší úseky (O2 + LA)	3	1	1	BĚH 3	108,110/109
běh krátké úseky (LA)	3	1	1	BĚH 4	108, 109
sportovní hry	8	4	2	HRY	113
CELKEM JEDNOTEK (či částí jednotek)	58	51	53		

Čím mladší sportovec, tím významnější je pestrost tzn. zastoupení co nejvíce druhů uvedených jednotek. U mladších (např. u žactva) jsou jednotky absolvovány samovolně nižší intenzitou, danou věkem a malými dosavadními zkušenostmi, tzn. jde teprve o seznamování s daným druhem „zatížení“. Jednotlivé výše uvedené způsoby zatížení lze během jedné jednotky střídát (např. vystřídaní různých intenzit pádlování během jednotky a pod), s čímž v tabulkách není počítáno.

Řazení jednotlivých tréninkových jednotek za sebe při tvorbě plánu, by mělo probíhat tak, aby mezi jednotkami podobného způsobu zatížení, byl co nejdelší interval. Přitom je jednotlivé činnosti třeba zařazovat pravidelně, systematicky a v dostatečném objemu. Pauzy mezi tréninkovými jednotkami by měly být pokud možno co největší - trénink je třeba rozložit rovnoměrně do celého dne i v souladu se stravováním. Není vhodné slučovat jednotlivé různorodé činnosti jdoucí po sobě do jedné jednotky, jestliže to není nutné.

Příklad průměrného objemu náplně jednotek od 17.8.2015 do 13.9.2015

(prům. objem za jednu jednotku odpovídající tabulkám výše)

specifikace typu jednotky				typ
(u vody a běhů dělení dle intenzity)	žactvo 2015	dorost 2015	junioři 2015	jednotky
voda „rychlost“ (CP + LA)	700m	800m	800m	VODA R
voda trať. tempo (LA + O2)	1,8km	2km	2km	VODA TT
voda rychlá vytrvalost (LA + O2)	5km	6km	6km	VODA RV
voda pomalá vytrvalost (O2)	6km	6km	8km	VODA PV
posilování vlastní vahou	30min	45min	45min	POS 1
posilování lehké činky	30min	45min	45min	POS 2
posilov. kulturist. modifikované pro RK	0	45min	60min	POS 3
posilování metodami pro pokročilejší	0	0	0	POS 4
běh souvislý dlouhý (O2)	6km	6km	6km	BĚH 1
běh dlouhé úseky (O2 + LA)	4km	4km	4km	BĚH 2
běh kratší úseky (O2 + LA)	2km	3km	3km	BĚH 3
běh krátké úseky (LA)	1km	1,5km	1,5km	BĚH 4

Jde o hodnoty vlastní náplně jednotky, nikoliv o délku celé jednotky. K výše uvedeným hodnotám je třeba vždy připočíst rozcvičení, rozjetí, rozběhání, kompenzační cvičení, strečink, vyklusání apod.

Hodnoty v tabulce jsou pouze příkladem znázorňujícím možné průměrné hodnoty objemu náplní jednotek, nejde o v žádném případě o doporučení pro každou tréninkovou jednotku.

Závody v období od 17.8.2015 do 13.9. 2015

Pro nejmladší (hlavně žactvo a benjamínci) je vhodné účastnit se všech dostupných závodů, které jsou vynikajícím zpestřením přípravy a sbíráním zkušeností. V tomto cyklu se nabízí lokální závody: 29.-30.8. Ostrožská N.V., 5.9. Černožice, 6.9. Sezemice, 12.9.Častoboř,

Rozložení zatížení do jednotlivých týdnů u starších závodníků je třeba určit především s ohledem na závody (především s ohledem na OH naděje, které jsou pro většinu dorostenců vrcholem sezóny.

Možné rozvržení zatížení do týdnů pro závodníky připravující se na OH naděje:

(% určují náročnost zatížení v týdnu - tzn. kombinaci objemu a intenzity).

3.týden 12.mezocyklu – 30% volný týden

4.týden 12. mezocyklu – 80% týden, obec. příprava + postupně více pádlování (převážně vytr.)

1.týden 13. mezocyklu – 90% týden, zatížení jako soustředění

2.týden 13.mezocyklu – 100% týden, zatížení jako soustředění

3.týden 13.mezocyklu – 80% týden, začátek šk.roku

4.týden 13.mezocyklu – 100% týden, intenzivní trénink pokud možno i ráno před školou

1.týden 1.mezocyklu – 60% týden,

2.týden 1.mezocyklu – 70% týden, rozjíždění před OHN

Přehled základních metod nácviku traťového tempa:

- Závodní provedení (1000m nebo 500m z místa)
- Zkrácené tratě např. 3x750m (pauzy 10min) v TT 1000m či 4x350m (pauzy 8min) apod. v TT 500m, umožní větší objem při zachování závodního tempa i charakteru zatížení
- Výrazně zkrácené tratě např. 8x200m (pauzy např.5min) apod. v TT500m, umožní vyšší tempo než závodní a to i při relativně vysokém objemu
- Rozložené úseky s aktivní pauzou např. 400+200+400m apod. (TT 1000m), přičemž 2x400m se závodník snaží jet maximálním možným rovnoměrným tempem a 200m jede nižším tempem, zpravidla ne pomaleji než tempem na 5km
- Rozložené úseky se spíše pasivní pauzou, např. 250+250+250m apod. (TT 500m), přičemž pauzy jsou zcela volným pádlováním např. 30-90s či v metrech např. 100-250m

Variací úseků a jednotek je téměř nekonečné množství, **rozhodující je intenzita zatížení a kvalita provedení**, kterou lze kontrolovat především měřením časů, mezičasů a měřením frekvence pádlování a jejího průběhu. Techniku lze kontrolovat vizuálně, event. s využitím videotechniky.

Sledování tepové frekvence při nácviku traťového tempa je kvůli významnému podílu anaerobního energetického krytí značně zavádějící. Měření laktátu a dalších biochemických ukazatelů a především jejich dlouhodobé sledování má význam u starších a výkonnějších závodníků RDS.

Je nutné jezdit také rychlost, tzn. v našem sportu krátké úseky dlouhé cca 10-30 vteřin, event. starší až 40 vteřin s dostatečně dlouhou pauzou. Podmínkou by samozřejmě mělo být správné technické provedení. Rychlost je také v malém množství kratších úseků zařazována jako finální část rozjíždění před jednotkou zaměřenou na traťové tempo.

Trénink s brzdou nebo závažím je pro dorost a žactvo nevhodný a zbytečný. Junioři i dospělí by také měli volit tuto formu tréninku s velkou opatrností, aby nedocházelo k negativním změnám v technice pádlování. Pro lepší vnímání odjetí lodi bych volil spíše závaží nebo jízdu na mělčině (např. úseky do 500m s důrazem na techniku, menší frekvenci a s dostatečně dlouhými a oddělenými záběry).

Je důležité při pádlování zhluboka dýchat, především dokončení výdechu by mělo být závodníkům zdůrazňováno, stejně jako uvolnění všeho svalstva, které se aktivně nepodílí na pohybu lodi vpřed.

Je vhodné v maximální možné míře využít výhod přípravy ve vyrovnané skupině (soutěživost, pestrost, sounáležitost, ctízádnost, společný cíl, parta, ...)

Pro nácvik rovnoměrnosti tempa může být rovněž vhodné některé úseky absolvovat individuálně (např. intervalově na čas).

Soustředění na techniku pádlování by neustále mělo být při tréninku to nejdůležitější. Čím mladší závodník, tím méně významná je výkonnost na vodě oproti dobrému zvládnutí techniky pádlování. Protože především pro mladší závodníky jsou často obtížně pochopitelné a vstřebatelné pokyny trenérů k technice, je vhodné závodníkům opakovaně předvádět dobře i špatně provedené pohyby. Také je vhodné použití videa s porovnáním techniky závodníka a správné techniky některých špičkových závodníků.

Jízda na vlně je vhodná pouze pro závodníky, kteří by se jinak neudrželi ve skupině při vytrvalostním tréninku, jinak je lepší se kvůli horším podmínkám pro správnou techniku jízdy na vlně vyvarovat. Nácvik traťového tempa by měl být prováděn výhradně bez jízdy na vlně blízko u vedoucí lodi. V případě taktické varianty rychlejšího soupeře v sousední dráze, je při závodě jízdu na vzdálenější vlně potřeba umět využít.

Rozjetí před závodem

Mladé závodníky je třeba vést k zodpovědnému rozcvičování a rozjíždění před závodem. Řada závodníků se rozjíždí nedostatečně a snižuje tak svůj výkon v závodě. Už den před závody je třeba jet úseky na rozjetí, přičemž minimálně jeden úsek dlouhý minimálně 250m by měl být naplno. Většinou se jezdí jako hlavní úsek na rozjetí dlouhý cca 600-800m.

Čím starší závodník, tím významnější je postupné zvyšování intenzity úseků během rozjíždění. Např. úseky: 500m PV, 250m RV, 150m TT1000, 100m TT500, 50m R, 50m R, poté již zmiňovaný hlavní rozjížděcí úsek.

Rovněž v den závodu je třeba se rozjet úseky a nejen rozpádlovat volnou jízdou. Pro závodníky, kteří v rozjížděcí nemusí bojovat o postup, je rozjížděcím úsekem v den závodu první „rozjíždka“. Před touto jízdou je třeba jít na vodu cca 20-25 min před startem a jet např. 500m PV, 250m RV, 150m TT1000, 100m TT500, 50m R, 50m R. Rozjíždku je vhodné jet „na dobrý pocit“ nepřepálit tempo, raději jet rychleji až v závěru jízdy (např. posledních 250m na rozjetí na 95%, a první půlku nebo prvních 750m jen lehce – např. při pětistovce tempem kiláku a při kiláku tempem dvoukiláku).

Závodníci, kteří už v rozjížděcí chtějí podat výkon blízký maximálnímu, by se měli jít rozjet už cca 90-70 min před startem. Lze doporučit např. 250m PV, 250m PV, 250m RV, 150m TT1000, 100m TT500, 50m TT500, 50m R, 30m R, 250m naplno. Pauzy tak dlouhé, aby se závodník cítil odpočatý z předešlého úseku (cca 2 min).

Poté cca 45 min na břehu, během toho stupňovat rozcvičování, a cca 15 min před startem jít na vodu. Opět se zapracovat do tempa a znovu si vyhmátnout záběr, jet např. 100m PV, 100m RV, 100m TT, 50m TT500, 30m R, 30m R.

Rozjíždění je nutné přizpůsobit počtu startů a požadovaným % maximálního možného výkonu závodníka v dané jízdě. Např. jestliže závodník jede 7x závod na 1000m za den (např. 2xrozj., 2x mezijízda, 3xfinále) je třeba šetřit množstvím rozjížděcích úseků a zároveň se snažit ve vyřazovacích jízdách se zbytečně neunavit. Naopak jestliže závodník jede např. jen jednu rozjíždku a jedno finále za den (např. nominační závod) je třeba rozjíždění nepodcenit a rozjížděcích úseků zařadit dostatečný počet v dostatečné intenzitě.

Taktika závodu na 500 a 1000m

Nejlepší taktikou je nenechat se ovlivnit soupeři a jet si vlastní nacvičené maximální možné rovnoměrné tempo. Taktika v podstatě velmi jednoduchá, nicméně z duševního hlediska velmi obtížně proveditelná. Pouze na 1000m je v některých případech taktika obohacena o jízdu na vlně, jestliže je v sousední dráze výrazně rychlejší soupeř.

Rovnoměrné tempo v závodě na 500 a 1000m je nejlepší taktikou jak z hlediska fyziologického, tak hydrodynamického. Pouze začátek závodu (nejvíce prvních 100 – 200m) je díky zcela odlišnému energetickému krytí rychlejší, i přesto, že čas počátečních měřených úseků trati zhoršuje start z místa (o cca 1,5s). Druhou polovinu závodu nelze jet rychleji nežli první polovinu, bylo by to neefektivní.

Na 500m je efektivní rozdíl (zpomalení tuhnutím) mezi první a druhou půlkou trati mezi 2-8%, na 1000m lze za správný rozdíl mezi první čtvrtinou trati a ostatními považovat 5-10%. Poslední tři čtvrtiny závodu mívají nejúspěšnější závodníci už pouze nepatrné výkyvy v tempu. Mírně nejpomalejší bývá třetí dvěstěpadesátka. Jestliže závodníkovi zbudou síly do závěru, poslední dvěstěpadesátka bývá někdy i nepatrně rychlejší než druhá a třetí.

Podmínkou podání maximálního možného výkonu je samozřejmě maximální možné vyčerpání v cíli.

Jízda na vlně v závodě na 1000m

Jízdu na vlně lze na 1000m za určitých okolností využít k výraznému zlepšení výsledku v závodě a to i při dodržení pravidla, které závodníkovi ukládá jet středem dráhy. Na 500m je vzhledem k vyšší rychlosti využití vlny obtížnější a především ho nelze využít ke zlepšení výsledku kvůli větší vyrovnanosti závodů.

Na klidnější hladině je vlnu od lodi ze sousední dráhy dobře vidět. Podle pozice obou lodí v dráze vzhledem k středu a podle lodní kategorie (K1/K2/K4) se rozdíl mezi pozicí lodí jedoucí na vlně a vedoucí lodi vzhledem k cíli pohybuje mezi 1-5s. Zkušený a šikovný závodník okamžik, kdy ho vlna dojíždí a kdy je třeba zrychlit k zachycení vlny, pozná i bez vizuální kontroly vlny. Chycení vlny je také cítit, vlna loď táhne.

V závěru vyrovnaného závodu je vhodné se po vlně mírně přiblížit k závodníkovi, který vlnu dělá, lze se tímto manévrem mírně posunout vpřed, míru odchýlení od středu dráhy je však třeba zvážit vzhledem k vyrovnanosti závodu a vzhledem k riziku diskvalifikace. V případě, že závodník jedoucí na vlně má dost sil na jízdu rychlejší, než mu určuje soupeřova vlna, je naopak třeba se od soupeře více vzdálit a tzv. vyjet z vlny. Tato varianta většinou nastává pouze v případě, že vedoucímu závodníkovi výrazně dochází síly a zpomaluje, daleko běžnější bývá spíše snaha udržet se na vlně až do cíle.